

5. PART EXPERIMENTAL

5.1 Estudis de radiocompostos de tecneci

5.1.1 Preparació de vials

Es varen preparar prèviament una sèrie de vials que contenien els lligands i altres reactius necessaris. Tots els vials es guardaren sota atmosfera de nitrogen.

En tots els vials es varen introduir 0.60 μmol de lligand, i en alguns es va afegir també 0.13 μmol de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$. Per tal de dipositar aquestes quantitats tan petites de producte dins dels vials es va procedir de la següent manera: a) pesar quantitats més elevades de producte (entre 25 i 75 mg); b) diluir en un dissolvent (3 a 5 ml); c) mesurar amb una micro-xeringa la quantitat necessària (entre 20 i 50 μl) per obtenir els μmol desitjats; d) dipositar aquest volum a dins d'un vial i evaporar el dissolvent al buit.

En la primera bateria d'experiments, amb els lligands **10**, **11** i **12**, els vials preparats contenien:

- Vial 1: 0.29 mg (0.60 μmol) de lligand **10**.
- Vial 2: 0.29 mg (0.60 μmol) de lligand **10** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.
- Vial 3: 0.39 mg (0.60 μmol) de lligand **11**.
- Vial 4: 0.39 mg (0.60 μmol) de lligand **11** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.
- Vial 5: 0.60 mg (0.60 μmol) de lligand **12**.
- Vial 6: 0.60 mg (0.60 μmol) de lligand **12** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.

En la segona bateria d'experiments es varen usar els lligands **2**, **3**, **4** i **8** i els vials preparats contenien:

- Vial 1: 0.36 mg (0.60 μmol) del lligand **2** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.
- Vial 2: 0.57 mg (0.60 μmol) del lligand **3** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.
- Vial 3: 0.27 mg (0.60 μmol) del lligand **4** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.
- Vial 4: 0.19 mg (0.60 μmol) del lligand **8** i 0.03 mg (0.13 μmol) de $\text{SnCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.

Finalment en l'últim experiment es va usar la difosfina **18** i es prepararen 3 vials per separat cadascun amb un dels reactius:

- Vial 1: 28 mg de lligand **18** per dissoldre en 10 ml de EtOH i agafar 100 μl (0.60 μmol).
- Vial 2: 30 mg SnCl_2 per dissoldre en 5 ml de solució salina fisiològica 0.05M HCl i agafar 5 μl (0.13 μmol).

- Vial 3: 100 mg de D-gluconat de sodi per dissoldre en 5 ml de solució salina fisiològica i agafar 50 µl (4.58 µmol).

5.1.2 Formació dels radiocompostos de tecneci

Aquesta part ha estat realitzada per personal especialitzat del Departament de Medicina Nuclear de l'Hospital Clínic de Barcelona.

En els experiments amb els lligands **10**, **11** i **12** es va seguir el següent procediment: s'injecta amb agitació a cada un dels vials preparats 3 ml d'una solució salina fisiològica (0.9% NaCl, pH = 5.5) de l'ordre de 0.01 µmol/l de $^{99m}\text{TcO}_4^-$ (entre 30 i 50 mCi/3ml). Aquesta concentració depèn del moment en el que s'ha eluït del generador i del temps transcorregut després de l'elució. Una vegada injectat el $^{99m}\text{TcO}_4^-$ es procedeix a realitzar una cinètica de la reacció. S'agafen mostres a l'inici de l'experiment i als minuts 15, 30, 60 i 120. S'analitzen totes les mostres mitjançant tres tècniques: cromatografia en placa sílica-Gel, cromatografia en placa C-18 i cromatografia Sep-Pak® C-18 (Waters Corporation, USA).

- Cromatografia en placa sílica-gel: es varen utilitzar plaques amb suport de vidre de 20 cm de llargada. L'eluent fou una mescla 75:25 de metanol:aigua. El revelat de les plaques es va realitzar amb un radiocromatògraf de capa fina.

- Cromatografia en placa C-18: es varen utilitzar també plaques amb suport de vidre de 20 cm de llargada. L'eluent fou una mescla 65:35 de diclorometà: acetona. Pel revelat de les plaques es va fer servir també un radiocromatògraf de capa fina.

- Cromatografia Sep-Pak® C-18: en aquesta cromatografia s'utilitza un cartutx Sep-Pak® d'1.2 cm de llargada ple de sílica alquilada (C-18). Primer es fan passar 10 ml de metanol pel cartutx mitjançant una xeringa, després s'hi passen 10 ml de solució salina fisiològica i a continuació s'asseca fent-hi passar aire. Tot seguit es dipositen en el cartutx 100 µl de la solució del radiocompost que es vol estudiar i s'hi fan passar 10 ml de solució salina (aquosa), la qual s'analitza mitjançant un microcurímetre. Després s'hi passen 10 ml de metanol que també s'analitzen i finalment es determina l'activitat que queda en el producte retingut en el cartutx (residu).

En els experiments amb els lligands **2**, **3**, **4** i **8** es va seguir el mateix procediment, amb la diferència que es varen agafar mostres a l'inici i als 60 minuts de l'experiment. En aquest cas les tècniques cromatogràfiques emprades foren: placa sílica-gel, cartutx Sep-Pak® C-18 i paper Whatman. En les dues primeres tècniques es va seguir el procediment ja comentat.

- Cromatografia en paper Whatman: es varen utilitzar tires de paper Whatman 1 de 20 cm de llargada. L'eluent fou acetat d'etil i pel revelat es va usar un radiocromatògraf de capa fina.

L'experiment amb el lligand **18** es va realitzar d'una forma diferent, ja que es varen preparar els diferents reactius en vials per separat. A continuació es varen dissoldre tal i com s'ha especificat en l'apartat 5.1.1, es mesclaren les quantitats de cada vial, i s'hi varen afegir 3 ml d'una solució salina fisiològica (0.9% NaCl, pH = 5.5) aproximadament 0.01 mol/l de $^{99m}\text{TcO}_4^-$ (20 mCi/3 ml). Tot seguit es varen agafar mostres a l'inici de la reacció, als 30 i als 60 minuts i s'analitzaren mitjançant les quatre tècniques cromatogràfiques ja comentades.

5.1.3 Marcatge de leucòcits

Per tal de realitzar el marcatge de leucòcits primer de tot es sintetitzen el radiocompostos tal i com s'ha comentat en l'apartat anterior. Els leucòcits es separen dels hematies mitjançant l'ús del reactiu HESPAN. Es prenen uns 10-15 ml de solució salina fisiològica amb leucòcits i es realitza un procés de centrifugat durant 5 minuts a unes 1400 rpm amb el que s'obtenen en el fons del recipient els leucòcits. Tot seguit es porta a terme una resuspensió afegint 1 ml de solució salina fisiològica. En aquest punt s'addiciona una dosi aproximada d'entre 10 i 20 mCi en 2ml de radiocompost preparat unes dues hores abans. Es deixa un període d'incubació d'uns 20 minuts i a continuació es realitza un altre centrifugat (1400 rpm, 5 min). Es retira el líquid sobrenedant i es renten els leucòcits dues vegades successives amb 1 ml de solució salina fisiològica sense resuspendre. S'analitza la radiació emesa pels leucòcits i pel líquid sobrenedant. Es realitza un altre rentat dels leucòcits al cap d'una hora amb 10 ml de solució salina fisiològica, centrifugant a continuació per tornar a separar el líquid sobrenedant dels leucòcits per tal de ser analitzats novament. En funció del resultat es realitzen un o dos rentats més.

5.1.4 Estudis "in vivo" en rates de laboratori

Aquest estudi es va realitzar conjuntament amb el Dr. Carlos Piera i el Dr. Josep Queralt de la facultat de Farmàcia de Barcelona. Es varen emprar els radiocompostos formats amb el lligand **18** d'aquest treball i amb 3 lligands sintetitzats en el nostre grup de recerca (**19**, **20** i **21**). Es varen utilitzar quatre rates que eren germanes i pesaven uns 350 g.

Primer de tot es va procedir a la síntesi dels quatre radiocompostos realitzant un control de qualitat mitjançant cromatografia en placa de sílica-gel, en placa C-18 i amb cartutxos Sep-Pak® C-18. Al cap d'uns 75 minuts de la síntesi, cada un dels

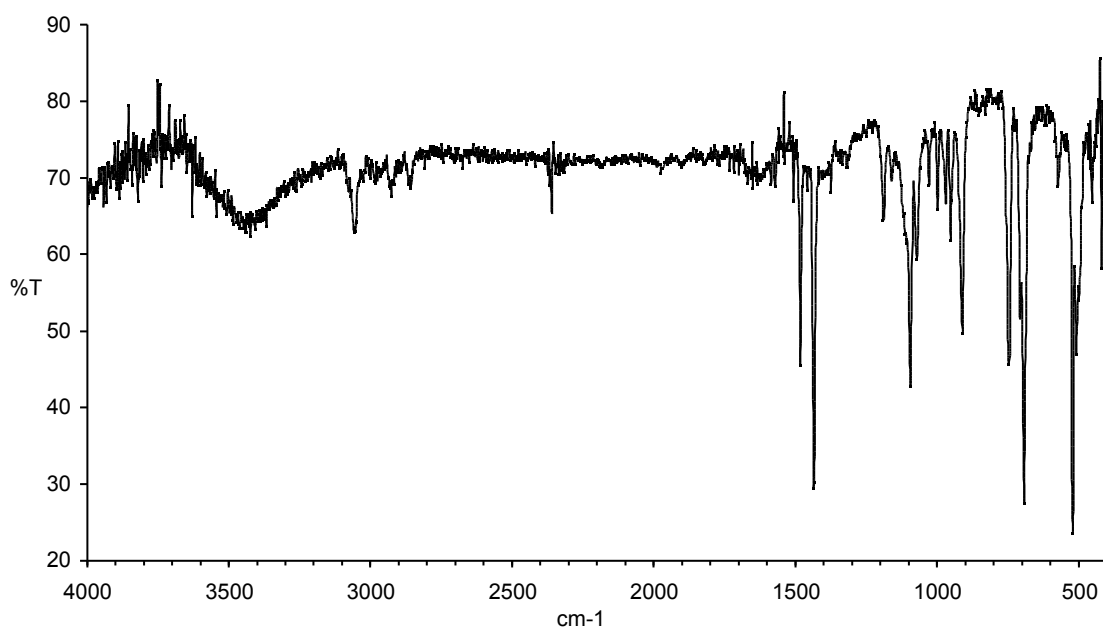
radiocompostos va ser injectat a la jugular d'una de les rates prèviament anestesiada. La dosi empleada va ser aproximadament de 300 $\mu\text{Ci}/350 \mu\text{l}$. Al cap de 30 i 90 minuts de la injecció es varen realitzar gammagrafies de la part posterior i anterior de cada una de les rates. Una vegada finalitzades les gammagrafies es va procedir al sacrifici de les rates per tal d'extreure mostres dels seus cors, fetges, ronyons i músculs. Aquestes mostres varen ser pesades i analitzades amb un detector de radioactivitat.

5.2 Síntesi de compostos de reni

5.2.1 Síntesi de $[\text{ReOCl}_2(\text{OEt})(\text{PPh}_3)_2]$ ^{168,169}

Tot el procés es realitza a l'aire.

S'afegeixen 10 g de trifenilfosfina (38 mmol) sobre 50 ml d'etanol en un baló de 250 ml. Per una altra banda es dissolen 2 g de NH_4ReO_4 (7.46 mmol) sobre 5.25 ml d'àcid clorhídric 35% (60 mmol) i tot seguit s'addicionen sobre la primera mescla. La solució pren un color verdós. Es connecta el baló a un refrigerant i es porta la mescla a refluir durant 15 minuts. Aquesta operació comporta un augment de la intensitat del color verd de la solució. Es deixa refredar a temperatura ambient, es filtra, es renta el precipitat dues vegades amb 20 ml d'etanol i dues vegades amb 20 ml d'èter i s'asseca el producte verd $[\text{ReOCl}_2(\text{OEt})(\text{PPh}_3)_2]$. Se n'obtenen 6.13 g amb un rendiment del 98%.

Figura 245: espectre IR del compost $[\text{ReOCl}_2(\text{OEt})(\text{PPh}_3)_2]$ en pastilla de KBr

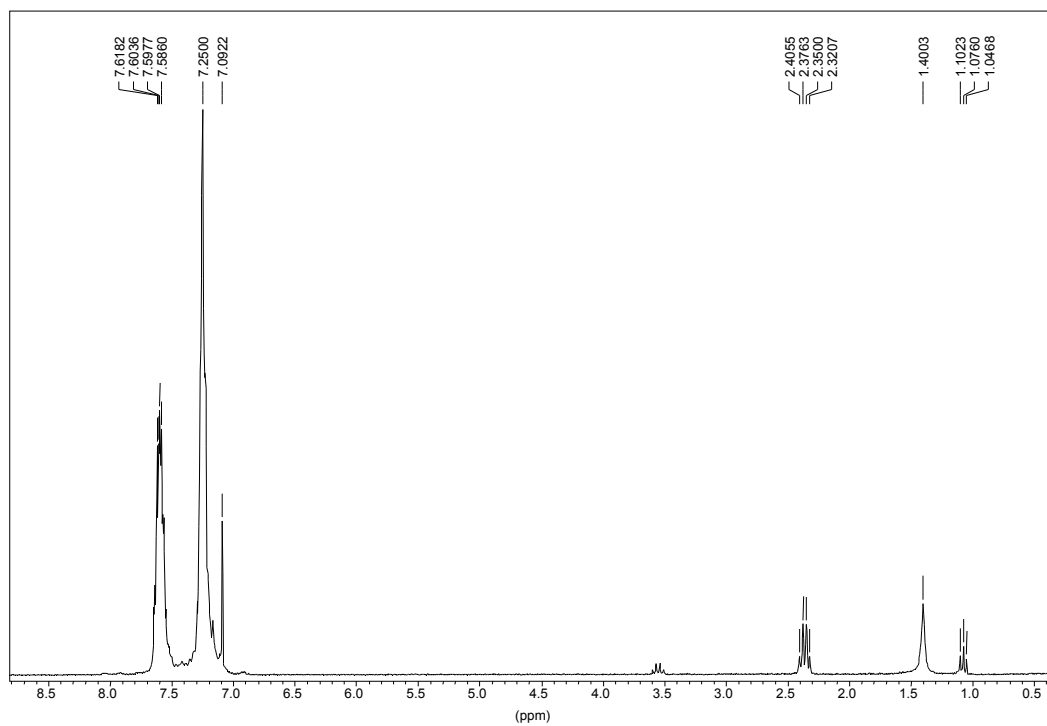

Figura 246: espectre de ^1H -RMN (CDCl_3) del compost $[\text{ReOCl}_2(\text{OEt})(\text{PPh}_3)_2]$

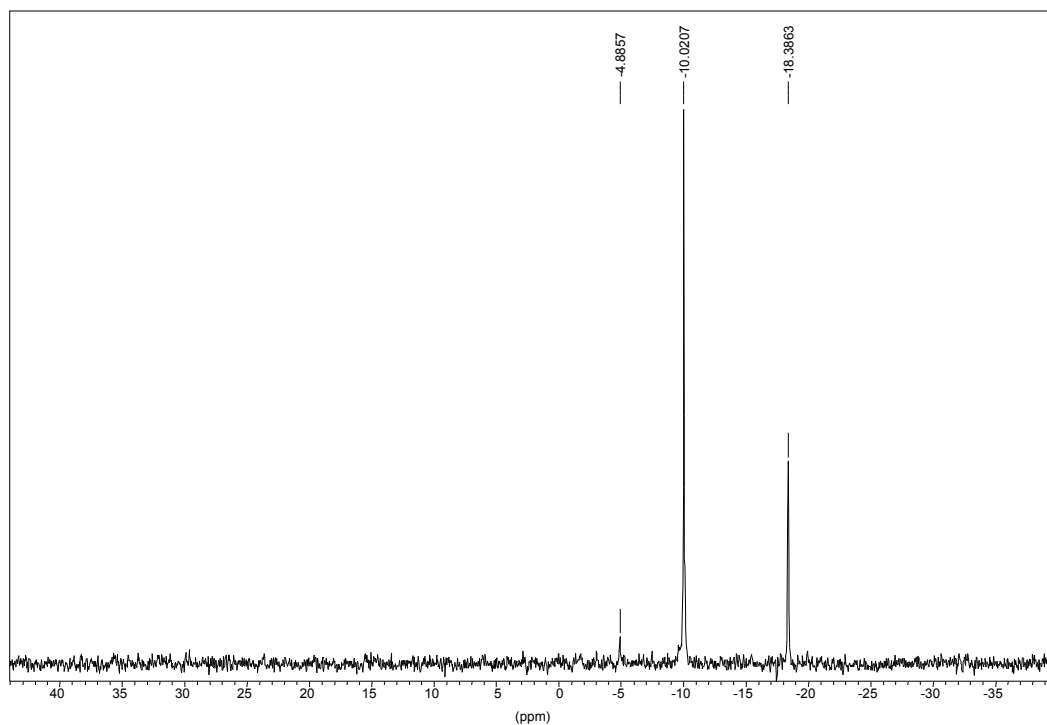
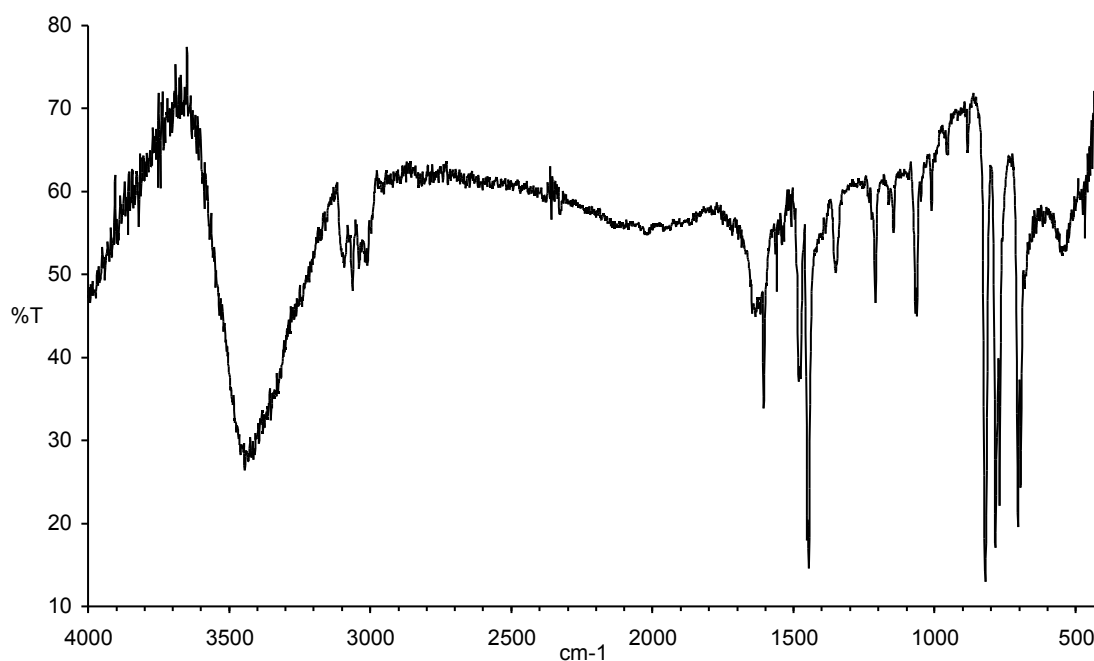

Figura 247: espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CDCl_3) del compost $[\text{ReOCl}_2(\text{OEt})(\text{PPh}_3)_2]$

5.2.2 Síntesi de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ ^{168,169}

Aquest procés també es realitza a l'aire.

Es posen 6 g de $[\text{ReOCl}_2(\text{OEt})(\text{PPh}_3)_2]$ (7.12 mmol) en un baló de 250 ml i s'hi afegeixen 100 ml d'etanol i després 30 ml de piridina (372.8 mmol) gota a gota amb agitació. Es connecta el baló a un refrigerant i es porta la mescla de reacció a reflux durant 2 hores i el color verd de la solució inicial passa a grana. Es redueix el volum a una tercera part i comença a precipitar un producte groc-ataronjat. S'acaba de precipitar afegint una mica d'èter. Es filtra, es renta amb èter i s'asseca a l'aire. S'obtenen 3.4 g de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ (rendiment 80%).

Figura 248: espectre IR del compost $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ en pastilla de KBr

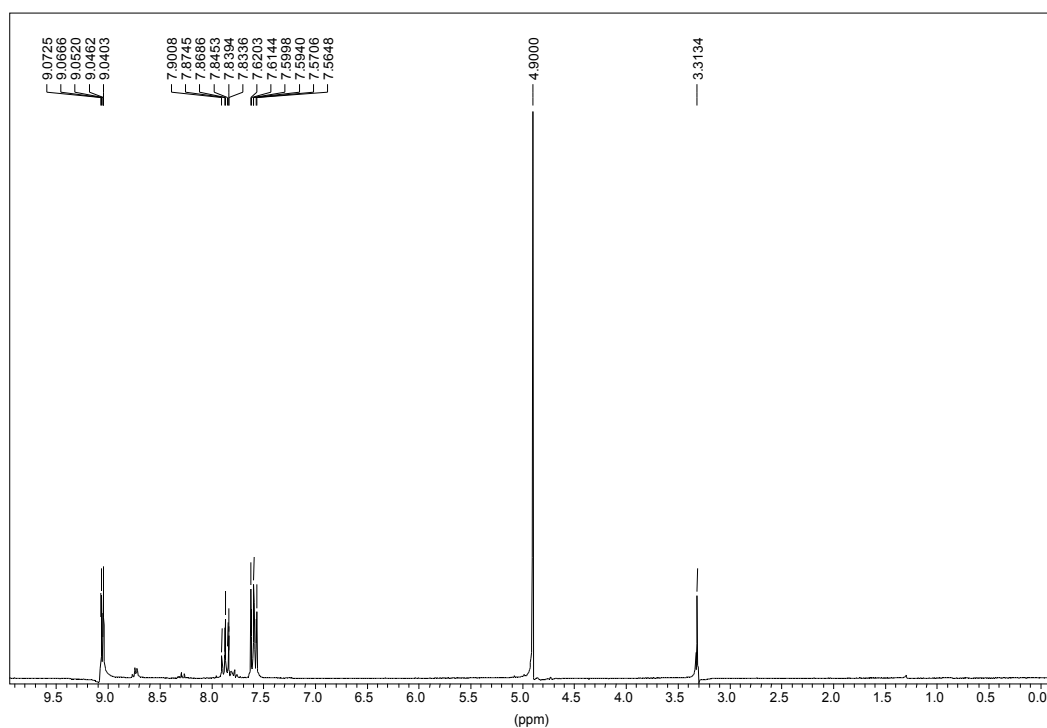

Figura 249: espectre de ^1H -RMN (CD_3OD) del compost $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$

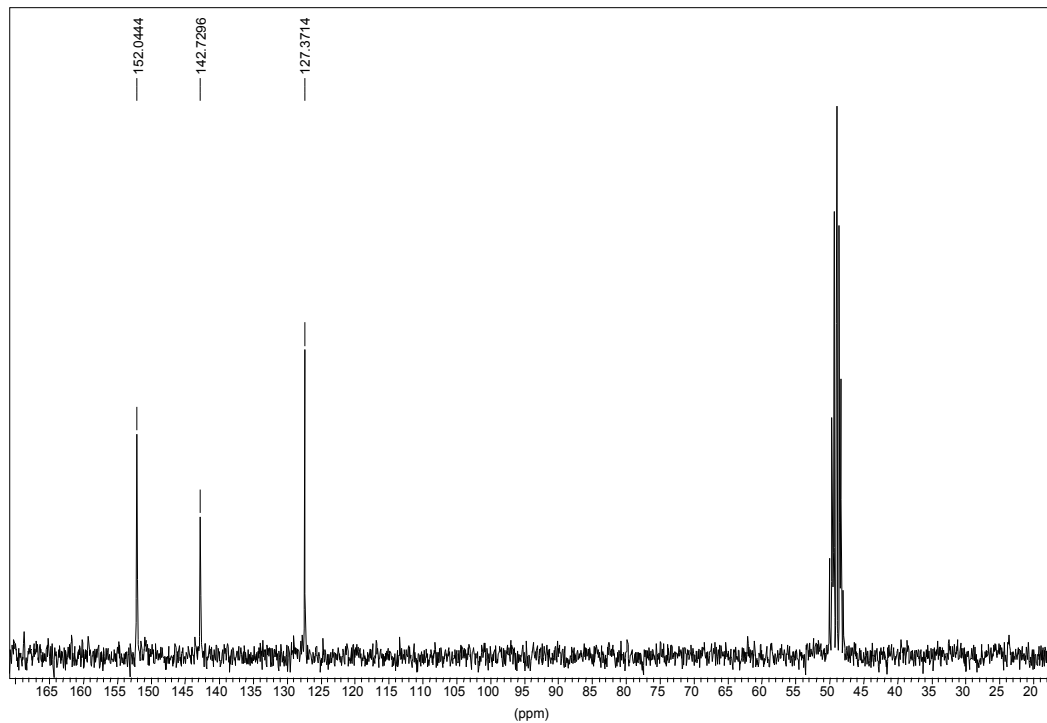

Figura 250: espectre de $^{13}\text{C}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OD) del compost $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$

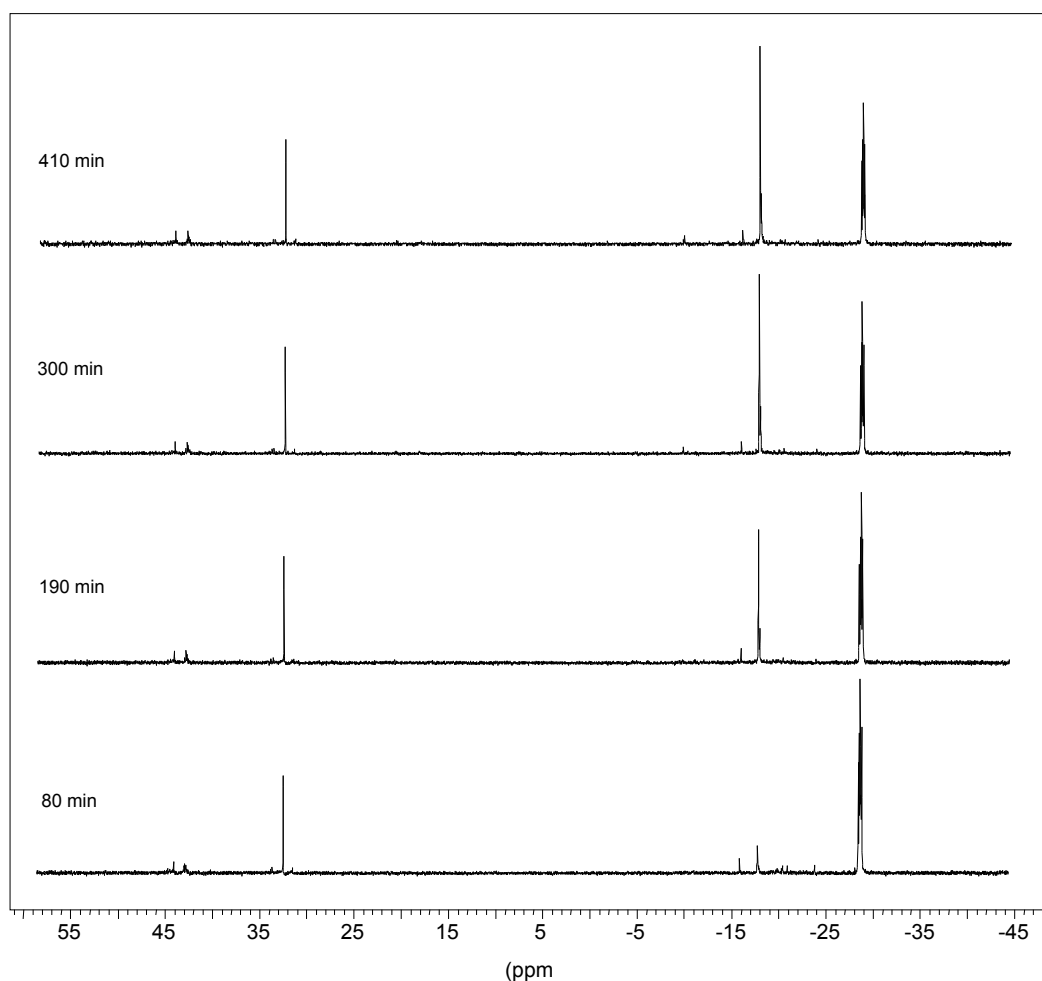

5.2.3 Reacció del $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb el lligand 11

Aquesta reacció es va realitzar en diferents relacions estequiomètriques com es detalla a continuació.

Reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 4 mol de lligand en tub de RMN:

Es varen dissoldre 0.075 g (0.12 mmol) de lligand en 0.5 ml de metanol deuterat dins d'un tub de RMN (es va enregistrar un espectre $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN). Tot seguit s'hi varen afegir 0.016 g (0.03 mmol) de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ i es va agitar. Es va introduir el tub de RMN dins de l'aparell (AM-400) i es varen enregistrar 3 espectres $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN a temperatura ambient (un cada 15 min). A continuació es va augmentar la temperatura fins a 40°C i s'enregistraren 25 espectres (un cada 36 min. aproximadament). Al final de l'experiment no s'observà cap canvi de coloració en la solució resultant de la reacció.

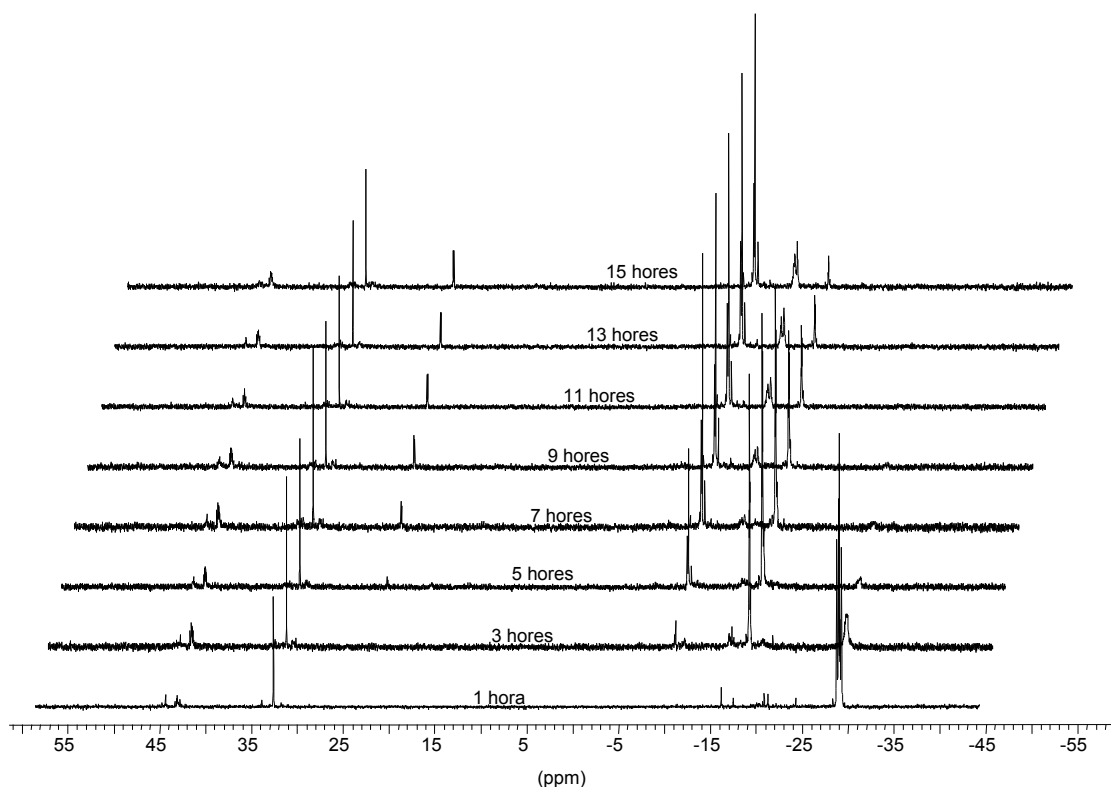

Figura 251: espectres de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OD) durant la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 4 mol de lligand 11

Reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl} \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 2 mol de lligand en tub de RMN:

Es va repetir la reacció anterior en tub de RMN però amb una relació estequiomètrica 1:2 (metall:ligand).

Aquesta vegada es va emprar la mateixa quantitat de precursor, 0.016 g (0.03 mmol), i 0.037 g (0.06 mmol) de lligand fosfina. Es va enregistrar un primer espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN del lligand. A continuació es va realitzar la mescla de reacció i es varen enregistrar dos espectres més, un cada 30 min, a temperatura ambient. A partir d'aquest moment s'augmentà la temperatura a 40°C i s'enregistraren 16 espectres més, un cada hora. Al final de l'experiment tampoc s'observà cap canvi de coloració en la solució resultant de la reacció.

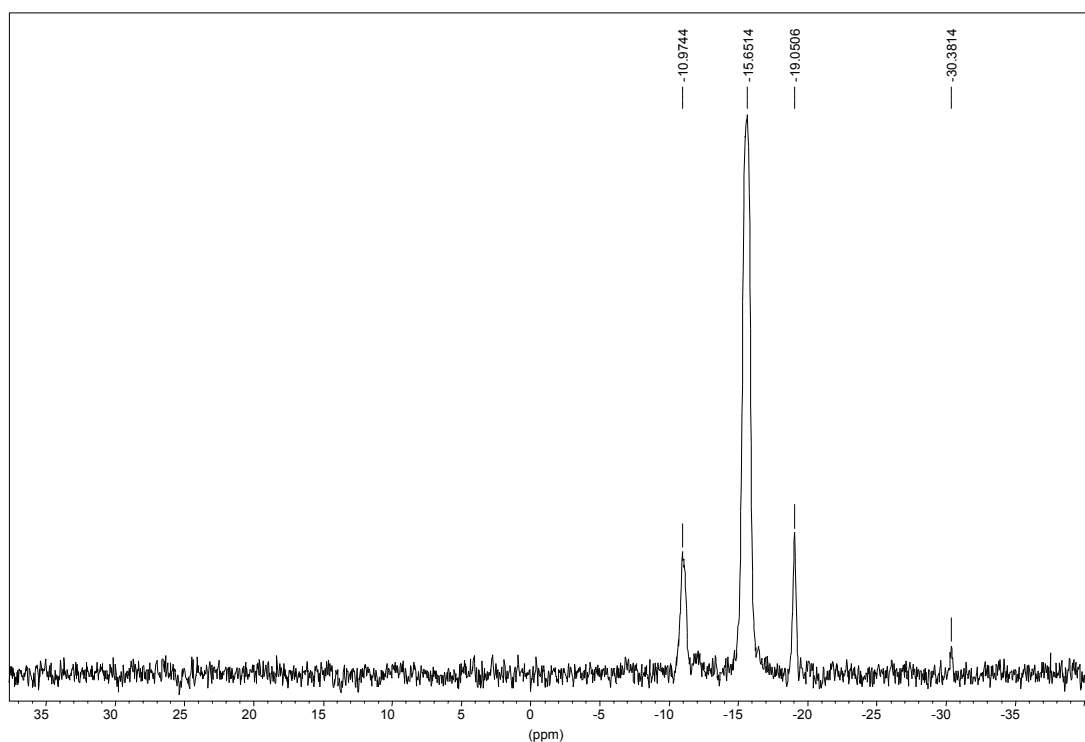

Figura 252: espectres de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OD) durant la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl} \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 2 mol de lligand **11**

5.2.4 Reacció del $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb el lligand **16**

Es realitza tot el procés en atmosfera inert i amb el dissolvent desgasat.

Es dissolen per una banda 0.246 g (0.41 mmol) de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ en 10 ml de metanol. Per altra banda es prepara una dissolució amb 0.314 g (0.82 mmol) de lligand **16** en 10 ml de metanol que es barreja amb l'anterior, obtenint una solució resultant de color vermell ataronjat. Es deixa el sistema en agitació en un bany a 40°C durant 18 h, obtenint una solució fosca de color marró-negre amb una mica de precipitat blanc. Es realitza l'espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN de la solució anterior afegint un capil·lar de deuterioacetona.

Figura 253: espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OH + capil·lar de deuterioacetona) de la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 2 mol de lligand **16**

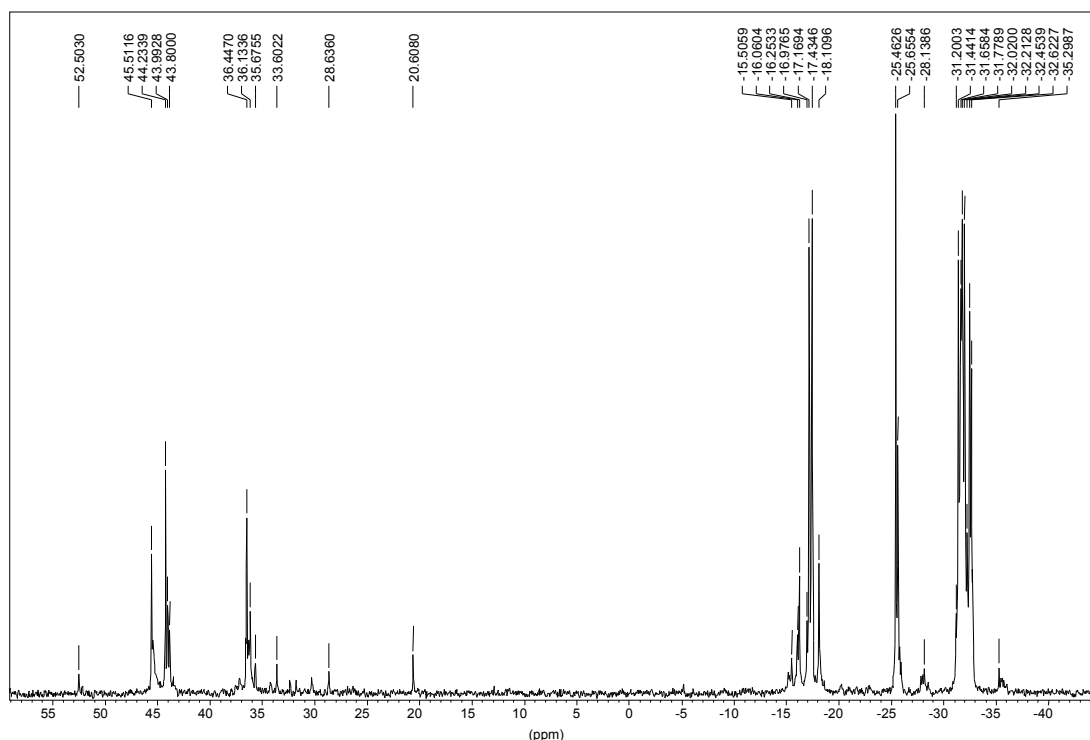
5.2.5 Reacció del $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb el lligand difosfina **18**

Aquesta reacció es realitza sota atmosfera de nitrogen i el dissolvent emprat és prèviament desgasat.

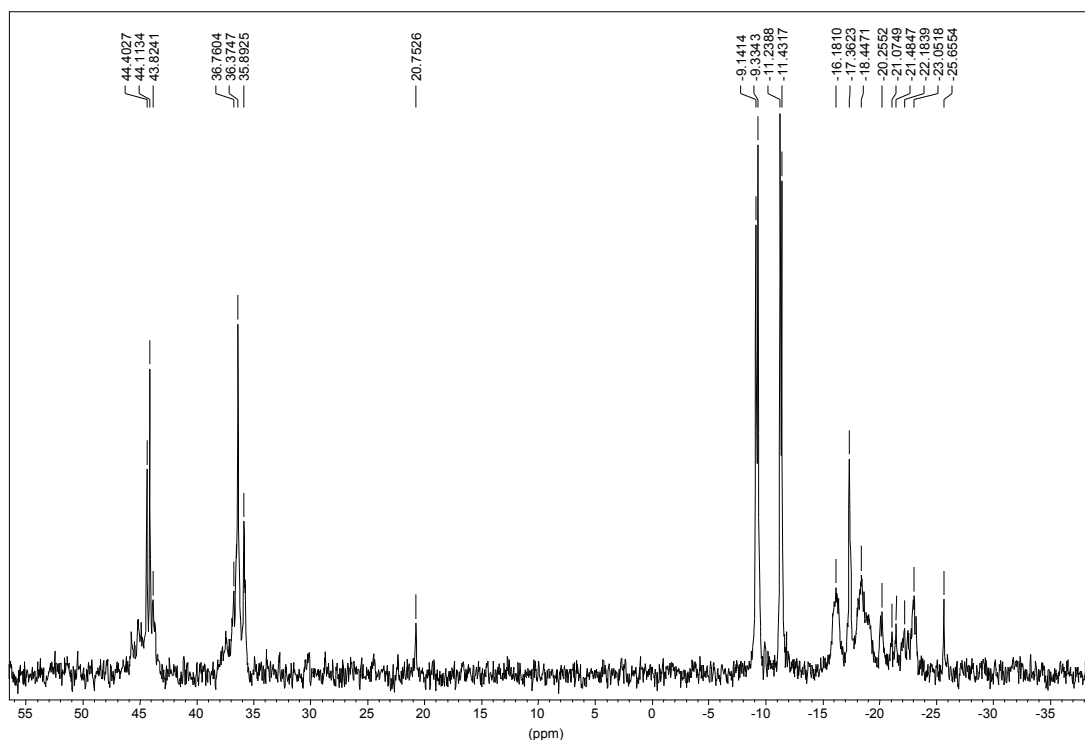
Reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb dos mol de lligand en etanol:

Es dissolen 0.100 g (0.16 mmol) de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ en 20 ml d'etanol i afegim 0.170 g (0.36 mmol) de lligand **18**, el qual es va dissolen lentament (solució color taronja). Deixem la mescla de reacció en agitació a temperatura ambient durant 24 h. Durant aquest temps no s'aprecia canvi de color en la dissolució. S'evapora el dissolvent obtenint un precipitat de color taronja. Es va realitzar l'espectre $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (Figura 254).

Es va tornar a dissoldre en etanol el precipitat obtingut de l'evaporació anterior i es va portar el sistema a reflux. Al cap de poca estona de refluir (20 min) s'observa que la solució s'enfosqueix ràpidament. Es va aturar el reflux i es va evaporar el dissolvent obtenint un precipitat de color verd marró. Es va dissoldre aquest producte en CD_3OD obtenint una solució una mica tèrbola, es va filtrar i es va realitzar l'espectre $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (Figura 255).

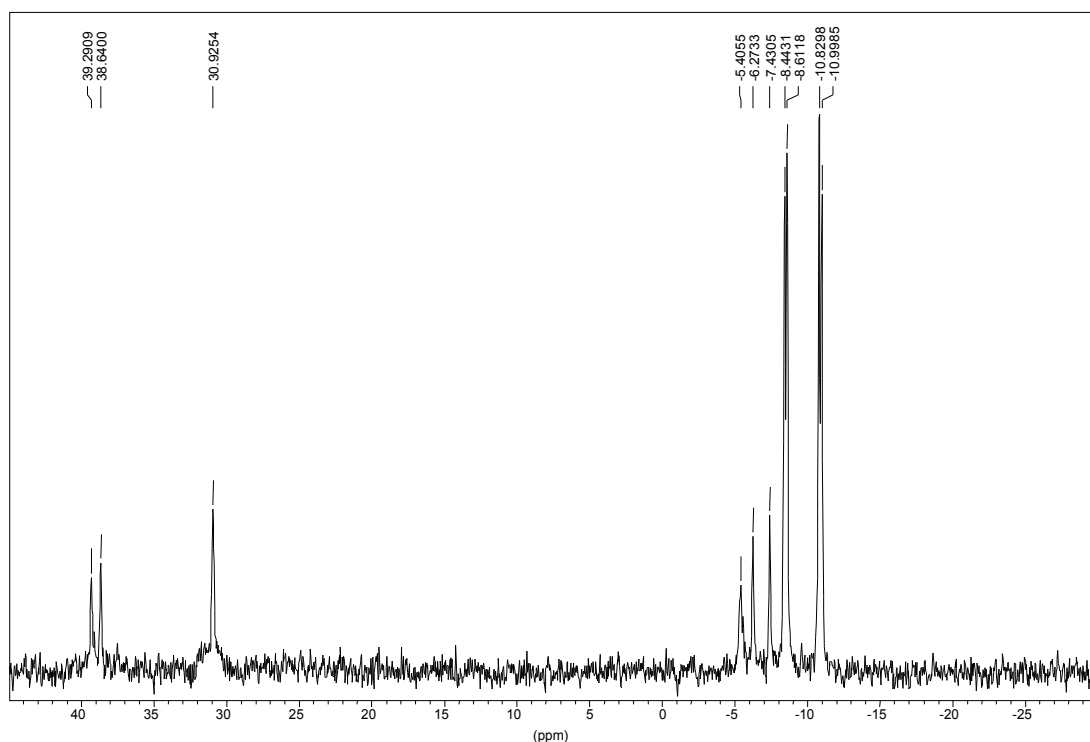
Figura 254: espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OD) de la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 2 mol de lligand difosfina **18** en etanol a temperatura ambient

Figura 255: espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OD) de la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 2 mol de lligand difosfina **18** en etanol a reflux

Reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb un mol de lligand en CH_2Cl_2 :

Es dissolen 0.060 g (0.1 mmol) de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ en 20 ml de diclorometà. Per altra banda es dissolen 0.046 g (0.1 mmol) del lligand en 10 ml de diclorometà, quedant la solució una mica tèrbola. S'addiciona la solució de lligand poc a poc sobre la del precursor metàl·lic amb agitació, observant-se una coloració taronjada en la dissolució resultant. Tot seguit es connecta un refrigerant al sistema i s'escalfa la mescla de reacció a 30°C . Al cap de 4 dies de reacció s'observa que el color de la dissolució ha anat canviant des del taronja inicial fins a un grana. Es va concentrar a la meitat del volum i es va realitzar l'espectre $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN.

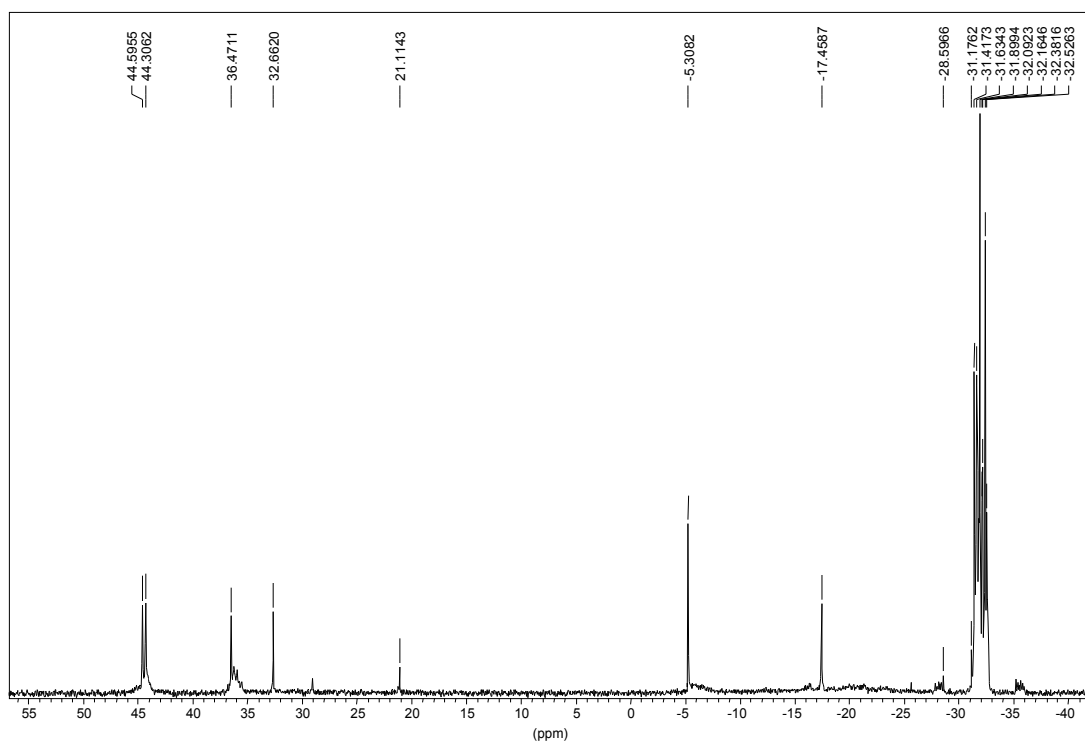

Figura 256: espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CH_2Cl_2 amb capil·lar de $\text{C}_2\text{D}_6\text{O}$) de la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{C}_5\text{H}_5\text{N})_4]\text{Cl}\cdot 2\text{H}_2\text{O}$ amb 1 mol de lligand difosfina **18**

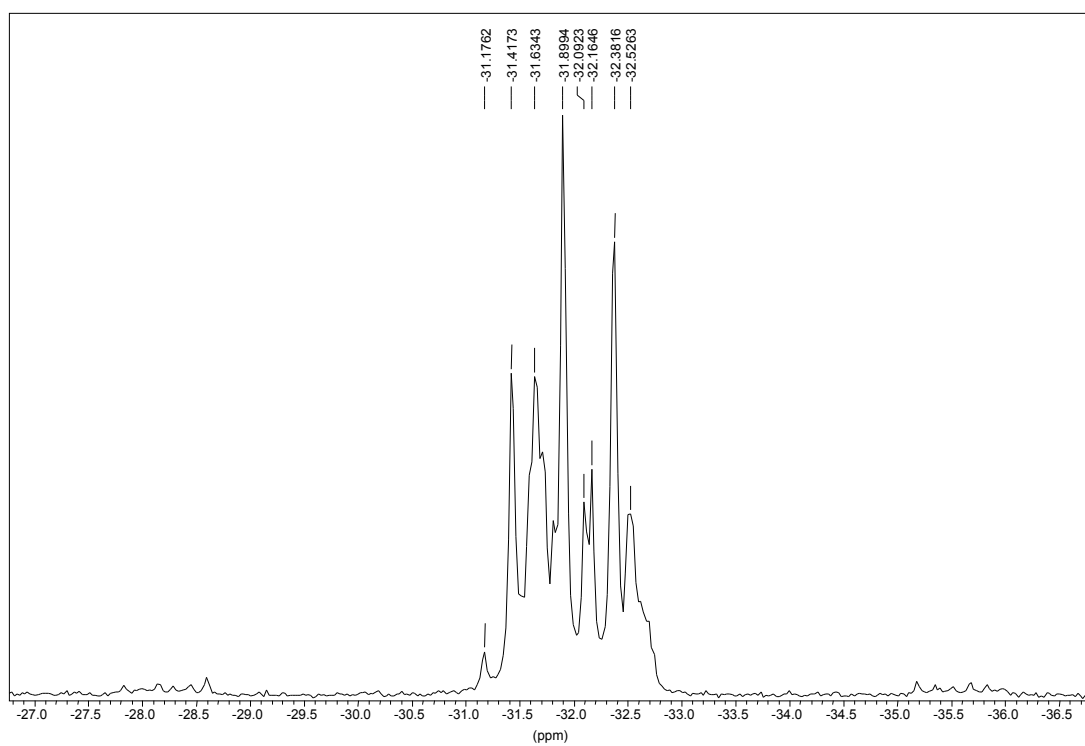
5.2.6 Reacció del $[\text{ReO}_2\text{I}(\text{PPh}_3)_2]$ amb el lligand difosfina **18**

Es va realitzar la reacció sota atmosfera de nitrogen i els dissolvents emprats es varen desgasar prèviament.

Es dissolen 0.200 g (0.23 mmol) de $[\text{ReO}_2\text{I}(\text{PPh}_3)_2]$ en 5 ml de diclorometà. Per altra banda es dissolen 0.214 g (0.46 mmol) del lligand **18** en 5 ml d'aigua i s'addicionen gota a gota sobre la dissolució del precursor. La solució sembla que s'enterboleix una mica. Es deixa el sistema en agitació durant 30 minuts i a continuació se separen les dues fases, s'evaporen i es realitzen els espectres de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (l'espectre de la fase orgànica, que no es mostra, conté un únic senyal majoritari aproximadament a -5 ppm). Es va intentar obtenir cristalls del complex sòlid obtingut (fase aquosa) sense èxit.

Figura 257: espectre de $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ -RMN (CD_3OD) de la reacció d'un mol de $[\text{ReO}_2(\text{PPh}_3)_2]$ amb 2 mol de lligand **18**

Figura 258: ampliació de la zona -27 a -36 ppm de l'espectre anterior (Figura 257)